

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 DEP
0030 OSLO

Deres ref.
13/4139

Vår ref.
14/4599 - TJU

Dato
29.09.2014

Høring - endring i lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)

Vi viser til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets brev 12. august 2014 med vedlegg.

Vi har følgende merknader:

Justis- og beredskapsdepartementet er positiv til at behandlingen av personopplysninger etter introduksjonsloven gis et tydeligere hjemmelsgrunnlag. Der myndighetene har behov for innsamling og bruk av sensitive personopplysninger, er det etter vårt syn hensiktsmessig at det vedtas lovregler som klart hjemler den aktuelle bruken.

En lovhjemmel i introduksjonsloven med utfyllende regulering i forskrift synes å være en hensiktsmessig løsning i dette tilfellet. Forslaget til § 25 nytt første ledd gir imidlertid etter sin ordlyd ikke noen klar og generell lovhjemmel for oppretting av nasjonale registre. Det heter i forslaget at opplysningene «kan behandles i nasjonale personregistre som omtalt i tredje og fjerde ledd». Disse bestemmelsene omhandler kun behandling av personopplysninger hos Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og Bufetat. Det fremgår på side 5 i høringsnotatet at det per i dag er disse to forvaltningsorganene som på bakgrunn av tildelingsbrev fra departementet utfører oppgaver på bosettingsområdet. Justis- og beredskapsdepartementet stiller spørsmål om lovhjemmelen likevel bør være mer generelt utformet, sett hen til at det arbeides med en ny versjon av Nasjonalt introduksjonsregister (NIR).

Henvisningen blir også upresis. Formuleringen i forslaget til første ledd om hvilke

opplysninger som kan behandles i registre, er identisk med formuleringen i forslaget til tredje ledd om hvilke opplysninger IMDi kan behandle, og her inngår «bosetting av nyankomne innvandrere», mens Bufetat etter forslaget til fjerde ledd kan behandle opplysninger om «enslige mindreårige innvandrere». Etter vår vurdering bør formuleringen i forslaget til første ledd endres, slik at den også omfatter «enslige mindreårige innvandrere». Eventuelt kan dette formuleres som «bosetting av innvandrere». En slik ordlyd synes å fjerne behovet for bestemmelsene i tredje og fjerde ledd, siden behandlingshjemmelen vil følge av første ledd for begge organer. En eventuell nærmere regulering av hvilke opplysninger henholdsvis IMDi og Bufetat kan behandle, kan heller tas inn i forskrift. Forslaget til tredje ledd annet punktum og fjerde ledd annet punktum kan innarbeides som et nytt punktum i første ledd, og det kan presiseres i paragrafen at opplysninger som nevnt i første ledd, skal gis til IMDi og Bufetat uten hinder av lovbestemt taushetsplikt, jf. forslaget til femte ledd.

Forslaget til femte ledd gir ellers en svært vid adgang til å innhente taushetsbelagte opplysninger. Det bør derfor i en kommende proposisjon redegjøres mer for hva man legger i nødvendighetskriteriet etter første ledd, og hvilke typer taushetsbelagte opplysninger det typisk vil kunne være aktuelt å innhente. Dette bør ikke bare omhandles i forskrift.

Utkastet til § 25 tredje og fjerde ledd angir at IMDi og Bufetat, i tillegg til å innhente opplysninger fra enkelte opplistede organer, kan innhente opplysninger fra «andre offentlige organer». For kommunene fremgår det kun at opplysningene skal kunne innhentes fra «andre offentlige organer», jf. utkastet til andre ledd. Det framgår imidlertid av utkastet til femte ledd andre punktum at også «organisasjoner og private som utfører oppgaver for stat, fylkeskommune og kommune», er å regne som «offentlige organer», og dermed vil omfattes av plikten til å gi opplysninger uten hinder av taushetsplikt. Det bør vurderes om det kan angis mer konkret i lovteksten hvem man skal kunne innhente opplysninger fra, og om det kan tydeliggjøres i proposisjonen hvilke «andre offentlige organer» man sikter til, noe nærmere enn det er gjort i høringsnotatet side 26.

Vi bemerker også at gjengivelsen av personopplysningslovens definisjon av behandling av personopplysninger synes overflødig, jf. forslaget til § 25 første ledd andre punktum.

Med vennlig hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Toril Juul
seniorrådgiver